

OBSAH

Předmluva	7
Obsah	9
Úvod	13

1. DÍL:

ETIOPATOGENESA POPORODNÍHO ZÁNĚTU PRSU

I. JEDNOTA ETIOLOGIE A PATOGENESY

Úvahy o etiopatogenese zánětu zvláště s hlediska nervismu

1. Morfologická chápání zánětu. Mečníkovovo biologické pojetí zánětu. Menkinova „moderní“ teorie zánětu	19
2. Základní biologické a fysiologické zákony a pojem nervismu a neurotrofiky	22
3. Úloha nervové soustavy v etiopatogenesě zánětu a Speranského a Višněvského učení o zánětu. Stručný přehled nervistického chápání zánětu	25

II. ETIOLOGICKÝ ČINITEL — MIKROORGANISMUS

Úvahy o stafylokokích a pokusné studie o vlastnostech mastitického stafylokoků

1. Přehled mikroorganismů vyvolávajících poporodní zánět prsu	29
2. Základní vlastnosti stafylokoků a činitelé jejich patogenity	30
3. Přehled základních znalostí o hyaluronidase, zvláště se zřetelem k hyaluronidase stafylokokové	35
4. Odlišení patogenních a nepatogenních kmenů stafylokoků. Duran-Reynalsova teorie invasivnosti	38
5. Pokusná studie o průnikovém mastitickém kmenu	42

III. PATOGENETICKÝ ČINITEL — MAKROORGANISMUS

Anatomické, histologické a fysiologické poznámky o ženě v biologickém období laktace s vlastními pokusy

1. Nárys sledovaných otázek	47
2. Anatomické a histologické poznámky: hyaluronová kyselina ve vazivové tkáni prsu — anatomický průběh lymfatických cest a uzlin — nervové pleteně a receptory v prsu	48
3. Hyaluronová kyselina ve vazivové tkáni prsu (pokusná studie)	52
4. Fysiologické poznámky o ženě v laktaci	54
5. Souhrn s hlediska našeho poznatku o průnikovém stafylokoku	58

IV. ETIOPATOGENESA POPORODNÍHO ZÁNĚTU PRSU

Úvahy o etiopatogenese poporodního zánětu prsu a její nárys s hlediska průnikového kmene stafylokoků, nervismu a ostatních našich poznatků

1. Stručný souhrn dosavadních názorů na šíření infekce v prsu	60
2. Poznámky o podpůrných momentech ve vzniku poporodního zánětu prsu	62
3. Kritické úvahy o dosavadních názorech na etiopatogenesu u poporodního zánětu prsu s hlediska nervismu našich poznatků	64
4. Naše představa o etiopatogenese poporodního zánětu prsu	68
5. Srovnání naší představy etiopatogenesys poporodního zánětu prsu s jeho klinickým obrazem	71

2. DÍL:

EPIDEMIOLOGIE POPORODNÍHO ZÁNĚTU PRSU

V. POPORODNÍ ZÁNĚT PRSU JAKO EPIDEMICKÁ OTÁZKA

Úvahy o stafylokokovém epidemickém procesu v nemocnici a o epidemiologii poporodního zánětu prsu na podkladě písemnictví

1. Poznámky ze všeobecné epidemiologie se zřetelem ke stafylokokovým infekcím	77
2. Nemocniční (nosokomiální) infekce zvláště s hlediska stafylokokových infekcí v porodnictví	80
3. Dosavadní názory na epidemiologii poporodního zánětu prsu	86

VI. JEDNOTA INFEKCE MATKY, NOVOROZENCE A PROSTŘEDÍ

Pokusné a klinické studie o epidemickém procesu na porodnických a novorozeneckých odděleních s hlediska PM kmene stafylokoků

1. Kritika dosavadních názorů na epidemiologii poporodního zánětu prsu	89
2. Jednota infekce matky a novorozence (pokusné a klinické studie) — PM (pemphigus-mastitis) kmene stafylokoků	91
3. Jednota infekce matky, novorozence a prostředí s hlediska PM kmene stafylokoků	94

VII. EPIDEMIOLOGIE POPORODNÍHO ZÁNĚTU PRSU

Naše představa o epidemickém procesu na porodnicko-novorozeneckých odděleních a její praktické důsledky

1. Úvahy o vzniku PM kmene. Řízená proměna v PM kmene (experimentální studie)	102
2. Naše představa o epidemickém procesu na porodnicko-novorozeneckých odděleních	105
3. Prevence poporodního zánětu prsu. Úvahy o protiepidemických zákoncích, hlavně s hlediska PM kmene	108
4. Rozbor epidemie pemfigu a mastitid v městě B.	113

3. DÍL:

TERAPIE POPORODNÍHO ZÁNĚTU PRSU

VIII. ETIOLOGICKÁ TERAPIE

Úvahy o etiologické terapii poporodního zánětu prsu, zvláště s hlediska antibiotik

1. Úvod do terapie	129
2. Stručný přehled antibiotik se zřetelem ke stafylokokům a jejich základní vlastnosti	130
3. Úloha makroorganismu v účinku antibiotik	134
4. Působení penicilinu na hyaluronidasovou složku stafylokoků	137
5. Stručný přehled z písemnictví o léčbě poporodního zánětu prsu antibiotiky	139

IX. PATOGENETICKÁ TERAPIE

Experimentální studie o patogenetické terapii s hlediska PM kmene stafylokoků

1. Souhrn některých metod patogenetické terapie	142
2. Účinek paprsků X na hyaluronidasu (pokusná studie)	143
3. Mechanismus účinku prokainové blokády a olejoberzámkých emulzí podle terapie školy Višňevského	148
4. Účinek prokainové blokády na hyaluronidasu (pokusné studie)	156

X. CHIRURGICKÁ TERAPIE

Přehled chirurgických metod užívaných při mastitidě

1. Stručný přehled chirurgických metod v ošetřování hnisavé mastitidy	165
2. Vztah chirurgické léčby k antibiotikům	171
3. Metoda opakoványch punkcí s instilací penicilinu	173

XI. SPOJENÍ ETIOLOGICKÉ A PATOGENETICKÉ LÉČBY

Nové pojetí syntesy etiologické, patogenetické a chirurgické terapie s hlediska PM kmene stafylokoků

1. Kritika jednotlivých etiologických, patogenetických i chirurgických zákonů s hlediska PM kmene	176
2. Otázky účelného spojování etiologické a patogenetické terapie	179
3. Vývoj naší léčebné taktiky od roku 1948—1953	180
4. Přesný popis nynější léčebné taktiky. Otázka laktace během onemocnění	184
5. Výsledky našeho léčebného způsobu	188

4. DÍL:

XII. KASUISTIKA	201
Závěr	212
Souhrn (rusky)	215
Souhrn (anglicky)	234
Literatura	249
Seznam tabulek	255
Seznam obrazů v textu	257
Seznam obrazů na přílohách	258
Rejstřík	259
Obrazová přloha	za stranou 264